

Scrúdú na hArdteistiméireachta, 2012

Teicneolaíocht Gnáthleibhéal

*Dé hAoine, 22 Meitheamh
Tráthnóna, 2:00 - 4:00*

Roinn B - Croíchúrsa (48 marc)

Freagair an dá cheist.

Tá 24 marc ag gabháil le gach ceist i Roinn B.

Roinn C - Roghanna (80 marc)

Freagair dhá cheann de na cúig rogha atá ann.

Tá 40 marc ag gabháil le gach ceist i Roinn C.

Treoracha:

- (a) *Freagair na ceisteanna seo sa fhreagarleabhar atá curtha ar fáil.*
- (b) *Scrióbh do scrúduimhir ar an bhfreagarleabhar.*
- (c) *Tarraing na sceitsí go léir le peann luaidhe.*
- (d) *Tabhair ar ais an freagarleabhar i ndeireadh an scrúdaithe.*

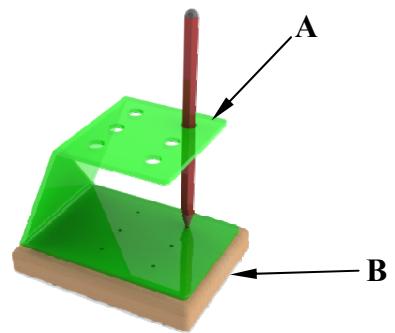
Roinn B - Croíchúrsa

Freagair Ceist 2 agus Ceist 3.

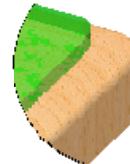
Ceist 2 - Freagair 2(a) agus 2(b)

- 2(a)** Taispeánann an ghrafaic 3D coinneálaí peann luaidhe a dhear mac léinn.
As teirmeaplaisteach agus crua-adhmad atá an coinneálaí
peann luaidhe déanta.

- Mol teirmeaplaisteach oiriúnach **agus** crua-adhmad oiriúnach chun an tionscadal seo a dhéanamh.
- Agus úsáid á baint as sceitseanna simplí anótáilte, déan cur síos ar mhodh oiriúnach chun an chuid phlaisteach (A) a cheangal den bhonn adhmaid (B).

- 2(b)** Tá cuma chruinn curtha ar chiumhais bhairr an bhoinn adhmaid mar a thaispeántar.

- Déan cur síos ar conas a d'fhéadfaí an chiumhais chruinn a dhéanamh. Luagh **dhá** réamhchúram Sláinte agus Sábháilteachta ba chóir a chomhlíonadh agus an próiseas seo á chur i gcrích.
- Is gá bailchríoch dhromchla a chur ar an mbonn crua-adhmaid. Ainmnigh **dhá** bhailchríoch oiriúnacha dhromchla a d'fhéadfaí a úsáid.
- Déan cur síos ar conas ba chóir an bonn a ullmhú **sula** gcuirtear an bhailchríoch dhromchla air.

Freagair 2(c) nó 2(d)

- 2(c)** Úsáidtear cairteacha Gantt chun na céimeanna agus na gníomhaíochtaí i mbainistiú tionscadail a léiriú.
Taispeántar cairt shimplí Gantt le haghaidh mhonarú an choinneálaí peann luaidhe ag 2(a) thusa.

Tasc/Fad Ama					
An bonn a mharcáil amach					
An bonn a mhonarú					
An coinneálaí a mharcáil amach					
An coinneálaí a mhonarú					
Cóimeáil an tionscadail					

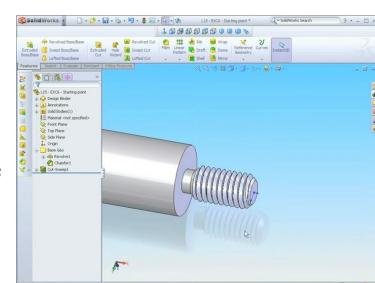
- Liostaigh **dhá** bhuntáiste a bhaineann le cairteacha Gantt a úsáid.
- Ón gcairt Gantt a thaispeántar, mol tréimhse chuí ama chun tionscadal an choinneálaí peann luaidhe a chur i gcrích.

NÓ

- 2(d)** Féadfaidh mic léinn cláir bhogearraí CAD ar nós SolidWorks a úsáid agus tionscadail á ndearadh agus á monarú acu.

- Tabhair breac-chuntas ar **dhá** bhuntáiste a bhaineann le cláir bhogearraí dá leithéid agus obair thionscadail á déanamh.
- Nuair a chuireann mac léinn tionscadal i gcrích is inmhianaithe íomhá dhigiteach den tionscadal sin a chuimsíu san fhillteán dearaidh.

Déan cur síos ar conas is féidir é sin a dhéanamh.

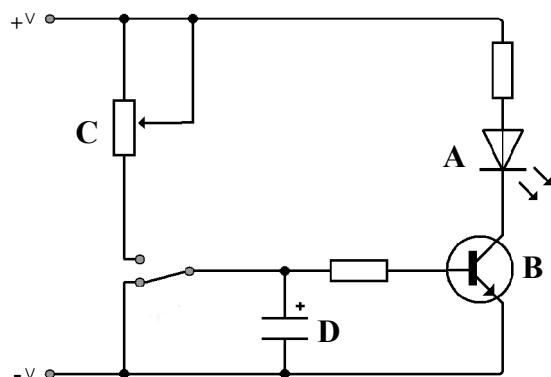
Ceist 3 - Freagair 3(a) agus 3(b)

- 3(a)** Taispeánann an ghrafaic dearadh d'orláiste uibhe.
Déantar cuid A den tionscadal trí bhileog de Pholaistiréin Ardtuinsimh (HIPS i mBéarla) a fholúsfoirmiú.

- Mol ábhar oiriúnach don mhúnla a úsáidtear chun cuid A a fholúsfoirmiú.
- Agus nótaí agus sceitseanna anótáilte á n-úsáid agat, déan cur síos ar conas a d'fhéadfaí an múnla a dhéanamh.

- 3(b)** Taispeánann an léaráid ciorcad amadóra don tionscadal thusa.

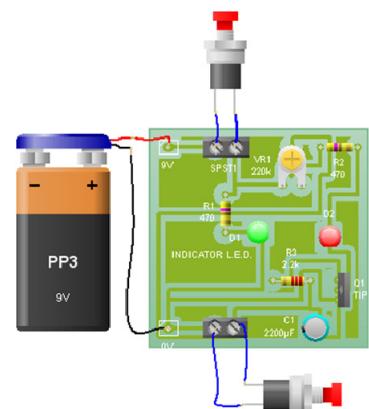

- Agus úsáid á baint as an leabhrán foirmí agus táblaí nó ar bhealach eile, ainmnigh an chomhpháirt A.
- Atarraing trasraitheoir B i do fhreagarleabhar agus cuirlipéad ar an tiomsaitheoir, ar an mbonn agus ar an astaíre.
- Déan cur síos ar céin fáth a n-úsáidtear an poitéinsiméadar C i gcomhar leis an toilleoir D sa chiorcad seo.

Freagair 3(c) nó 3(d)

- 3(c)** Taispeánann an ghrafaic clár ciorcad prioritálte (PCB) ionsamhlaithe atá cosúil leis an gcorcad amadóra thusa.

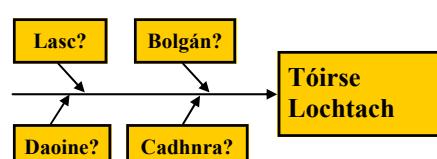
- Ainmnigh clár bogearraí a d'fhéadfaí a úsáid ar scoil chun léaráidí de chiorcad ionsamhlaithe a dhéanamh.
- Tabhair breac-chuntas ar **dhá** bhuntáiste a bhaineann le bogearraí ionsamhlaithe ciorcaid a úsáid nuair a bhíonn ciorcad á dhearradh.

NÓ

- 3(d)** Úsáidtear Léaráidí Cúise agus Éifeachta chun na cúiseanna le fadhbanna a bhaineann le cálíocht a aithint.

- Déan cur síos ar conas a d'fhéadfadh *earráid dhaonna* fadhbanna a chruthú i gcáilíocht táirge mhonaraithe.
- Mol **dhá** iarmhaint a d'fhéadfadh a bheith ann do chuideachta a mhonaraíonn baisc de tháirgí lochtacha.

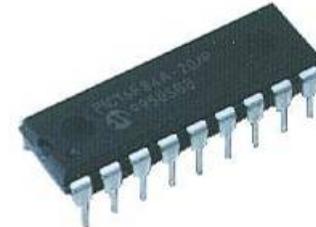

Roinn C - Roghanna - Freagair dhá cheann ar bith de na Roghanna

Rogha 1 - Córás Rialaithe Fheidhmeacha - Freagair 1(a) agus 1(b)

- 1(a)** (i) Is féidir PIC a ríomhchlárú chun raon tascanna a dhéanamh. Mínigh na téarmaí ‘PIC’ (sa Bhéarla) agus ‘ríomhchlárú’.

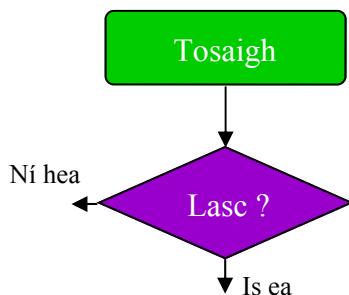
- (ii) Luaigní **dhá** shampla d’fheistí leictreonacha a rialaítar le teicneolaíocht PIC.

- 1(b)** Taispeánann an ghrafaic slis PIC 18 bpionna.

- (i) Mínigh, agus léaráid shimplí á húsáid agat, conas is féidir pionna uimhir 1 a aithint ar an tslis sin.

- (ii) Is féidir leis an tslis seo ionchuir *Analógacha* agus ionchuir *Dhigiteacha* a úsáid. Luaigní ionchur analógach **amháin** agus ionchur digiteach **amháin** a d’fhéadfai a úsáid le PIC.

(iii) Úsáidtear LED agus é cumhachtaithe ag cadhnra mar fhoinsí solais taobh istigh de vardrús. Nuair a ghníomhachtaítear lasc casann an LED air ar feadh 20 soicind agus ansin casann as go huathoibríoch.

Déan cóip i do fhreagarleabhar den tsreibhchairt a thugtar agus críochnaigh í chun an t-eolas thusa a léiriú.

Freagair 1(c) nó 1(d)

- 1(c)** Tar éis chrith talún agus tsunami na Seapáine in 2011, úsáideadh róbait chun cuidiú le hoibrithe tarrthála.

- (i) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** bhuntáiste a bhaineann le róbait a úsáid sna cúinsí sin.

- (ii) Taispeánann an ghrafaic an róbat *Quince* atá deartha chun cuidiú le sonraí a bhailíú ó cheantair ina raibh tubaiste timpeallachta.

Mol **dhá** fheiste a d’fhéadfadh a bheith san áireamh sa róbat *Quince* chun a chur ar a chumas sonraí a bhailíú.

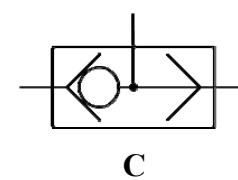
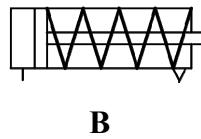
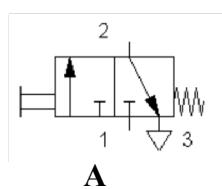
NÓ

- 1(d)** Baineann an neomataic sa Teicneolaíocht le haer faoi bhrú a úsáid chun gluaisne mheicniúil a tháirgeadh.

- (i) Luaigní gnáthshampla **amháin** den úsáid a bhaintear as an neomataic.

Tabhair breac-chuntas ar na buntáistí a bhaineann leis an neomataic a úsáid sa sampla atá tugtha agat.

- (ii) Ainmnigh na **trí** chomhpháirt neomatacha **A**, **B** agus **C** a thaispeántar thíos:

Rogha 2 - An Leictreonaic agus an Rialú - Freagair 2(a) agus 2(b)

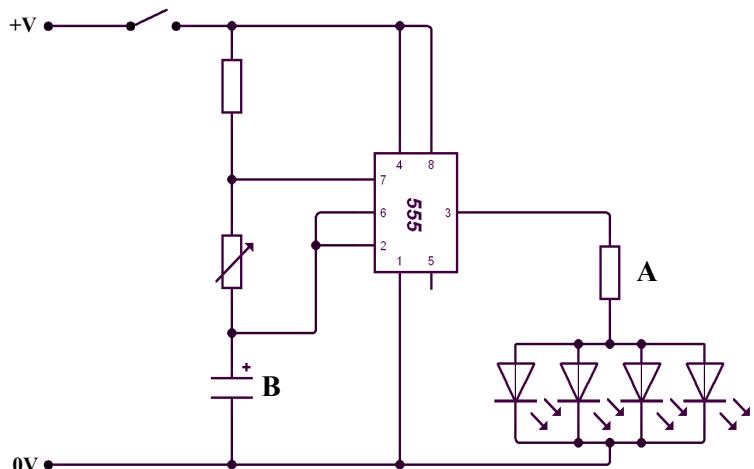
2(a) Is féidir an 555 IC a thaispeántar a chumrú in dhá staid nuair a bhíonn ciorcadí á dtógáil. *Aonchobhsaí agus neamhchobhsaí* atá na staideanna sin.

- (i) Tabhair breac-chuntas ar an difríocht idir aonchobhsaí agus neamhchobhsaí.
- (ii) Luaigní úsáid shimplí do gach ceann de na staideanna ciorcadí thuas.

2(b) Taispeánann an léaráid ciorcadí 555 IC sa staid neamhchobhsaí.

- (i) Mínigh cén fáth a n-úsáidtear LEDanna go minic in ionad bolgán i dtógáil ciorcad.
- (ii) Luaigní feidhm an fhriótóra **A** sa ciorcad sin.
- (iii) Ainmnigh an t-aonad toillis. Mínigh cén fáth a n-úsáidtear toilleoir **B** sa ciorcad seo.

Freagair 2(c) nó 2(d)

2(c) Úsáidtear braiteoirí go forleathan in obríocht córais creasa iompair.

- (i) Mol braiteoir oiriúnach a d'fhéadfá a úsáid chun líon na mboscaí ag gluaiseacht ar feadh crios iompair a chomhaimseartha. Tabhair **dhá** chúis le do rogha.
- (ii) Úsáidtear *léiriú seacht ndeighleog* chun líon na mboscaí atá comhairthe a thaispeánt. Agus scéitse lipéadaithe á úsáid agat, taispeán an cumrú ar an léiriú seacht ndeighleog a sheasfadh do **chúig** bhosca comhairthe.

NÓ

2(d) Úsaideann an ciorcad leictreonaic a rialáinn córas creasa iompair geataí loighce chun boscaí a roinnt ina dhá gcatagóir, bunaithe ar mheáchan agus ar mhéid.

- (i) Tarraig an tsiombail do gheata **AND** a bheadh oiriúnach lena úsáid sa chóras creasa iompair a bhfuil breac-chuntas tugtha air.
- (ii) I do fhreagarleabhar, tarraig agus críochnaigh an tábla firinne do gheata **AND**.

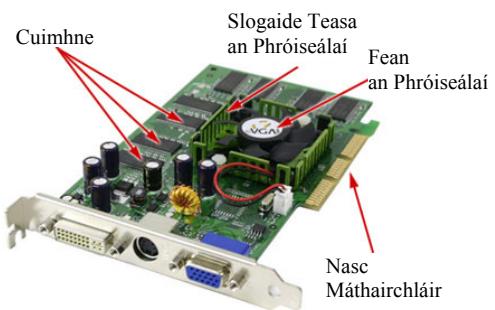
Rogha 3 - Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide - Freagair 3(a) agus 3(b)

- 3(a) (i) Agus cur síos á dhéanamh ar ríomhairí agat, mínigh an difríocht idir na téarmaí *Crua-earraí* agus *Bogearrai*.
- (ii) Tabhair **dhá** shampla de gach ceann díobh.

- 3(b) Is é atá i gcárta grafaice i ríomhaire ná clár ciorcaid speisialaithe.

- (i) Luaigh **dhá** fheidhm atá ag cártá grafaice.
- (ii) Mínigh an téarma *picteilín*.
- (iii) Mínigh conas a imríonn picteilíní tionchar ar cháilíocht na híomhá ar scáileán ríomhaire.

Freagair 3(c) nó 3(d)

- 3(c) Stórálann *néalríomhaireacht* ceol, grianghraif agus doiciméid ar féidir teacht orthu gan sreang le feistí amhail fóin chliste, ríomhairí glúine agus netbook.

- (i) Tabhair breac-chuntas ar **thrí** bhuntáiste a bhaineann leis an *néalríomhaireacht*.
- (ii) Luaigh sampla **amháin** d'*app* (feidhmchlár) fóin agus tabhair breac-chuntas ar conas a d'fhéadfadh an *app* seo feabhas a chur ar ghné dár gcuid am saor.

NÓ

- 3(d) Úsaideann cuideachtaí ilnáisiúnta ar fud an domhain an *fhíschomhdháil*.

- (i) Luaigh buntáiste **amháin** agus míbhuntáiste **amháin** a bhaineann leis an *bhfíschomhdháil*.
- (ii) D'fhéadfadh priacail don tsláinte a bheith ag baint le húsáid rialta ríomhairí.

Luaigh **dhá** phriacal a d'fhéadfadh a bheith ag baint leis agus mol conas a d'fhéadfaí na priacail sin a laghdú.

Rogha 4 - Córás Déantúsaíochta - Freagair 4(a) agus 4(b)

4(a) Taispeánann na grafaicí ríomhaire glúine agus cáca bainise.

Rinneadh na tárgí seo mar earrai Déanta-ar-Ordú agus Cóimeáil-ar-Ordú.

- (i) Cé acu táirge diobh atá déanta-ar-ordú.
- (ii) Mínigh an difríocht idir Déanta-ar-Ordú agus Cóimeáil-ar-Ordú.

4(b) D'éirigh le Coca-Cola a bheith ina bhranda domhanda an-iomaíoch trí bheith *ag iomaíocht ar chostas* maidir leis an raon de dheochanna boga a dhíolann sé.

- (i) Tabhair breac-chuntas ar chuid de na príomhchéimeanna a bhféadfadh déantúsóir cosúil le Coca-Cola a thabhairt chun a bheith 'ag iomaíocht ar chostas' lena n-iomaitheoirí ar an margadh.
- (ii) Seachas a bheith *ag iomaíocht ar chostas*, tabhair breac-chuntas ar straitéis **amháin** a d'fhéadfadh déantúsóirí na hÉireann tarraingt chucu fein chun bheith níos iomaíche sna saolta deacra eacnamaíochta seo.
- (iii) Tabhair breac-chuntas ar ghné **amháin d'obair foirne** a bheadh tábhachtach i dtasc amhail lógó a dhearadh agus a dhéanamh le haghaidh an bhuidéil do Chluichí Olimpeacha 2012 a thaispeántar.

Freagair 4(c) nó 4(d)

4(c) Déantar cuid mhaith tárgí leictreonacha a dhearadh le saolré ghearr.

- (i) Mol **dhá** chúis a bhféadfadh saolré ghearr a bheith ag táirge.

- (ii) Tabhair breac-chuntas ar thionchar diúltach timpeallachta **amháin** atá ag táirge le saolré ghearr agus déan cur síos ar conas a d'fhéadfaí tionchar táirge dá leithéid a laghdú.

NÓ

4(d) (i) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** chúis ba chóir tárgí a thástáil sula ndíoltar le custaiméirí iad.

- (ii) Luaigh **dhá** ghné den triomaddóir gruaige a thaispeántar a d'fhéadfaí a thástáil lena chinntiú go gcomhlíonann sé na caighdeáin is airde feidhmíochta.

Rogha 5 - Teicneolaíocht Ábhar - Freagair 5(a) agus 5(b)

- 5(a)** Rinneadh an pionsúr agus an canna dí a thaispeántar agus úsáid á baint as miotal *feiriúil* agus miotal *neamhfheiriúil* faoi seach.

- (i) Mínigh an difríocht idir miotal feiriúil agus miotal neamhfheiriúil.
- (ii) Ainmnigh miotal a bheadh oiriúnach chun **gach** earra ar leith a mhonarú.

- 5(b)** Thuirling an scairdeitleán nua 787 Dreamliner, a rinne Boeing, i mBaile Átha Cliath mar chuid dá thuras sárthaispeántais ar fud an domhain. Baintear cuid mhaith úsáide as *ábhair chomhchodacha* i monarú an eitleán seo, eitleán atá an-éifeachtach.

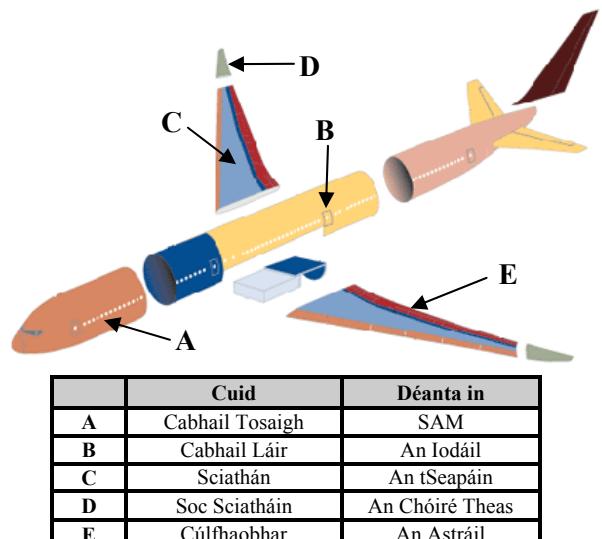

- (i) Mínigh an téarma ‘ábhar comhchodach’.
- (ii) Tabhair **dhá** shampla d’ábhair chomhchodacha.
- (iii) Luaij **dhá** bhuntáiste a bhaineann le hábhair chomhchodacha a úsáid in ionad alúmanaim i dtógáil eitleán.

Freagair 5(c) nó 5(d)

- 5(c)** Rinneadh codanna den eitleán seo in áiteanna éagsúla ar fud an domhain sular cóimeáladh iad in aon áit amháin.

- (i) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** chuíos a bhféadfaí codanna éagsúla a mhonarú i monarchana difriúla ar fud an domhain.
- (ii) Úsáidtear *ailt bhuana* agus *ailt leathbhuan* i monarú an eitleán seo. Ainmnigh alt buan **amháin** agus alt leathbhuan **amháin** a d’fhéadfaí a úsáid ina chóimeáil.

NÓ

- 5(d)** Is le *múnlú trí instealladh* a rinneadh cún an tacá cinn a thaispeántar.

- (i) Ainmnigh plaisteach oiriúnach lena úsáid i meaisín múnlaithe insteallta.
- (ii) Déan cur síos, agus nótaí agus sceitsí anótáilte á n-úsáid agat, ar an bpróiseas múnlaithe insteallta.

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Leathanach Bán